

PESTPROTOCOL

1. Doel van het pestprotocol: Wij vinden dat elk kind dat bij ons naar school gaat, zich veilig moet voelen en met plezier naar school moet kunnen gaan. Dit bereiken we door ons goed te gedragen en verdraagzaam te zijn naar elkaar. Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor volledige en harmonische ontplooiing van zijn/ haar persoonlijkheid. Dit is ook een voorwaarde om goed te kunnen leren,

1.1 Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een aantal afspraken over het tegengaan van pesten. Afspraken tussen de school, de kinderen en de ouders. De basis voor die afspraken zijn twee regels:

1. WIJ PESTEN NIET.

2. WIJ ACCEPTEREN NIET DAT ER GEPEST WORDT.

Bij pesten is iets anders aan de hand dan een enkel plagerijtje. Bij plagen is sprake van een incident(je), zijn er gelijke machtsverhoudingen, kan de geplaagde zich verdedigen en loopt geen blijvende psychische of fysieke schade op. Elk kind wordt wel eens geplaagd, maar wie gepest wordt, is altijd het slachtoffer, altijd de verliezer. Wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich. Pesten is een vorm van mishandeling!

1.2 Wat is pesten?

Een definitie van pesten luidt: het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van één of meer personen, die niet in staat is of zijn zichzelf te verdedigen.

Om het begrip *pesten* verder te concretiseren, maken we een vergelijking met het begrip *plagen* (zie onderstaand schema).

PLAGEN	PESTEN
Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (leerlingen weten vooraf goed, wie, hoe en wanneer ze gaan pesten). Ze willen bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf)

Speelt zich af tussen "gelijken"	Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
Is meestal te verdragen of zelfs leuk, maar kan ook wel kwetsend of agressief zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Degenen die elkaar plagen, wisselen keer op keer.	De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden)

Samenvattend kunnen we stellen dat plagen tamelijk onschuldig is, terwijl pesten schade berokkent. Na alle betrokken partijen gehoord te hebben bepaalt de leerkracht of het gaat om plagen of pesten.

1.3 Waarom aandacht voor pesten?

Wij willen kinderen een veilig schoolklimaat bieden, waarin zij zich harmonieus kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen een goede, prettige werksfeer in de klas door duidelijke afspraken te maken met kinderen. Een deel van die afspraken is schoolgebonden; deze regels zijn zichtbaar in iedere klas en hieraan wordt in ieder groep met de kinderen een eigen vorm gegeven. Een deel van de regels is groepsgebonden en hieraan wordt op het sociaal emotionele vlak aandacht besteed. Eén van die afspraken is dat kinderen en volwassenen aardig tegen elkaar zijn. Meestal lukt dat goed en kunnen we op de Dubbele punt trots zijn op het pedagogisch klimaat.

Stel dat een kind systematisch door anderen wordt genegeerd of gepest, dan komt een kind zodanig in de knel, dat pedagogische maatregelen van de leerkracht of van de school niet meer volstaan. In dat geval moeten we onder ogen zien dat er een ernstig probleem is. Niet alleen voor de leerkracht en het gepeste kind, dat door het pesten beschadigd wordt, maar het probleem geldt ook voor de pester(s), de klas en de betrokken ouders. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een groep waarin gepest wordt, kan iedereen slachtoffer zijn.

Het pestprotocol

1. Wij pesten niet.
2. Wij accepteren niet dat er gepest wordt.
3. Er worden duidelijke sancties afgesproken wanneer er sprake is van pesten.
4. Leerlingen en ouders zijn bekend met het pestprotocol en de sancties.

2. Voorwaarden om bij stil te staan

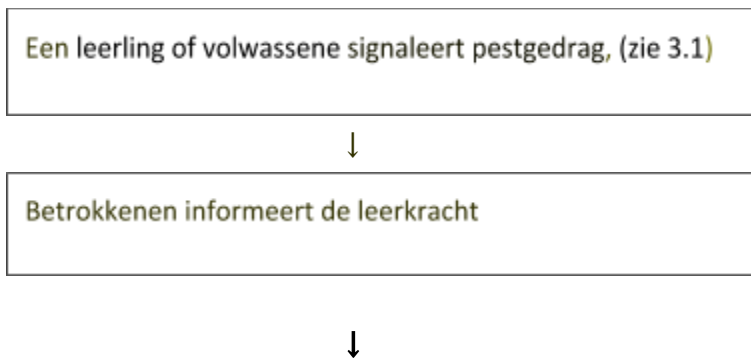
Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school wil pestproblemen voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak/stappenplan.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en de directie adviseren.
- • Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Schoolregels:

- Met alle spullen en de school ga je zorgzaam om.
- In de school ben je rustig.
- Voor groot en klein ben je aardig en beleefd.
- Doe niets bij een ander kind wat je zelf ook niet prettig vindt.
- We lossen problemen op met praten, lukt dit niet kom je bij juf of meester.
- Word je gepest, praat erover! Maak er geen geheim van.
- We luisteren naar elkaar: Stop! Hou op!

3. Hoe te handelen bij pesten

Leerkracht spreekt de pester onmiddellijk aan op zijn/haar gedrag (zie 4.1 en 5)
Wat was de aanleiding / oorzaken voor het gedrag? Wat waren de afspraken? Wat zijn gevolgen van het gedrag voor de leerlingen?

Sancties voor de pester
Steun voor het "slachtoffer".
Afspraken maken, (zie 3 en 5)

pestgedrag stopt

pestgedrag herhaalt zich

Ouders beide partijen informeren over het gedrag en de genomen maatregelen.
Ouders om medewerking vragen.
Afspraken maken met de leerlingen (zie 6.1 en 6.2).
Verslag komt in het leerling-dossier.

Geen verbetering? Intern begeleider inschakelen voor interventies

bij extreme gevallen gedrag protocol

Bij pestgedrag melden de leerlingen dit altijd aan de leerkracht. We stimuleren de kinderen om, onder begeleiding van een leerkracht, samen tot een oplossing te komen.

"De leerkracht brengt de "partijen" tot elkaar. De gemaakte afspraken (zie het hoofdstuk over de basisafspraken), die in het begin van het schooljaar zijn opgesteld met de groep, zijn hierbij de leidraad.

De leerkracht laat de kinderen inzien wat ze anderen aandoen met hun gedrag.

3.1 Voorbeelden van signalen van pestgedrag

Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen. Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot. Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven. Briefjes doorgeven. Beledigen. Opmerkingen maken over kleding. Isoleren en negeren van een kind binnen de groep. Buiten school opwachten, slaan of schoppen. Op weg naar huis achterna rijden. Naar het huis van de gepeste gaan. Bezittingen afpakken. Schelden of schreeuwen. Pesten via sms/e-mail/social media Veel geroddel in de groep.

3.2 Voorbeelden van signalen van gepest worden

Niet naar buiten willen op school of thuis. Bij buitenspel altijd alleen spelen. Vaak bij de pleinwacht gaan staan. Vaak met jongere kinderen spelen. Het kind geeft aan niet meer naar school te willen of zich ziek te voelen. Het kind is snel en vaak boos en prikkelbaar.

4. Afspraken met de groep.

De leerkracht maakt in het begin van het schooljaar afspraken over omgangsvormen met elkaar, samen met de leerlingen. Deze afspraken worden in de eerste 6 weken van het schooljaar met de groep besproken/ door de groep gemaakt en indien wenselijk later aangevuld. De drie brede schoolregels komen hier aan de orde en de leerkracht bespreekt met zijn/haar eigen groep de voor dat jaar geldende klassenregels.

Er wordt wekelijks aandacht besteed aan de gemaakte afspraken. Deze afspraken (schoolregels) worden zichtbaar voor iedereen in het lokaal opgehangen. Bij het vermoeden van "onderhuids" pestgedrag wordt alle leerkrachten gevraagd om de vermoedelijke pester in de gaten te houden. Belangrijk is verder dat iedereen, die getuige is van pestgedrag, dit ook meldt. Een stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

5. Praktische begeleiding

het gepeste kind:

We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest. We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten? We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren. We gaan na welke oplossing het kind zelf wil. We benadrukken de sterke kanten van het kind. We stimuleren dat de leerling zich anders/beter opstelt. We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester). We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het bovenmatig te beschermen. We adviseren indien nodig aan de ouders hulp in te schakelen zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

de pester:

We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten. We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor wie gepest is. We adviseren indien nodig aan de ouders hulp in te schakelen

zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD. We laten excuses aanbieden. We spreken bij herhaling de pester er nogmaals op aan.

de grote groep:

We maken het probleem bespreekbaar in de groep; We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling; We bespreken met de leerlingen dat "meedoen" met de pester, of niets doen kan leiden tot verergering van het probleem; We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste; We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

6. Hoe kunt u handelen wanneer uw kind pest of gepest wordt?

6.1 Ouders van pesters

Neem het probleem serieus. Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden. Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen (voelt uw kind zich veilig op school/ thuis, wil het indruk maken/ bij de groep horen). Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Meld het bij de leerkracht. Vertel dat pesten nooit mag. Bespreek hoe het zich anders zou kunnen gedragen tegen het gepeste kind.

6.2 Ouders van gepeste kinderen

Als pesten op straat gebeurt, kunt u de ouders van de pester bellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Pesten op school direct met de leerkracht bespreken. Als uw kind vraagt om er met niemand over te praten, steun uw kind dan, geef uw kind achtergrondinformatie en maak duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken. Vooraf is het raadzaam dat u de school vraagt dit ook te doen. Beloon het kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen. Blijf in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier bijv. "Wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?" Geef adviezen om aan het pesten een eind te maken (vertel het aan meester of juf, speel ergens anders, doe mee met een ander spel, ga met andere kinderen spelen enz). Laat uw kind opschrijven/bekennen wat het heeft meegemaakt. Dit kan emotionele reacties oproepen. Help uw kind om deze reacties te uiten en te verwerken.

6.3 Alle andere ouders

Neem het probleem serieus: het kan ook uw kind overkomen. Neem ouders van het gepeste kind serieus en maak het tot een gemeenschappelijk probleem. Praat met uw kind over school, over relaties in de groep. Vraag ook af en toe of er in de groep wordt gepest. Corrigeer uw kind als het (voortdurend) anderen buitensluit. Geef zelf het goede voorbeeld. Leer uw kind om voor anderen op te komen.